

remanerint, aliis in necessitatibus & utilitatibus predictae Terrae per manus sel. mem. Abbatis Hierosolymitani Patriarchae, ac Magistrorum Templi, & Hospitalis fideliter distributis.

Vigesimali Ecclesiastica imponit.

§.8. Cipientes autem alios Ecclesiarum Praelatos, necnon Clericos universos, & in merito, & in premio habere participes & confortes, ex communi Concilii approbatione statuimus, ut omnes omnino Clerici, tam Subditi, quam Praelati, vigesimali partem Ecclesiasticorum proventuum usque ad triennium conferant in subsidium Terrae Sanctae, per manus eorum qui ad hoc Apostolica fuerint providentia ordinati. Quibusdam dumtaxat Religiosis exceptis, ab hac praetaxatione merito eximendis. Illis similiter qui assumpto vel assumendo Crucis signaculo sunt personaliter profecturi.

Cardinalibus autem deciman.

§.9. Nos autem & Fratres nostri S. R. E. Cardinales plenarie decimam persolvimus, sciantque se omnes ad hoc fideliter observandum, per excommunicationis sententiam obligatos, ita quod illi qui super hoc fraudem scienter commiserint, sententiam excommunicationis incurrant.

Privilegia de Crucisignatis.

§.10. Sane quia iusto iudicio caelestis Imperatoris obsequiis inherentes, speciali decet prerogativa gaudere, cum tempus proficiscendi annum excedat in modico, Crucisignati a collectis vel talis, aliisque gravaminibus sint immunes. Quorum personas & bona post Crucem assumptam, sub Beati Petri, & nostra protectione suscipimus, ut sub Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Praelatorum Ecclesiae defensione consistant. Propriis nihilominus Protectoribus ad hoc specialiter deputandis, ita ut donec de ipsorum obitu vel reditu certissime cognoscatur, integra maneant & quieta. Et si quisque contra praesumpserit, per censuram Ecclesiasticam compescatur.

§.11. Siqui vero proficiscendum illuc ad praestandas usuras juramento tenentur astricti, creditores eorum, ut remittant eis praestitum juramentum, & ab usurarum exactione desistant, eadem praecipimus distractione compelli. Quod si quisquam creditorum eos ad solutionem coegerit usurarum, eum ad restitutionem eorum simili cogi animadversione mandamus. Judaeos vero ad remittendas usuras per saecularem impelli praecipimus potestatem, & donec illas remiserint ab universis Christianis per excommunicationis sententiam eis omnino communio denegetur. His autem qui Judaeis debita solvere nequeunt in praesenti, sic Principes saeculares utili dilacione provideant, quod post iter arreptum, usquequo de ipsorum obitu vel reditu certissime cognoscatur, usurarum incommoda non incurrant. Compulsis Judaeis proventus pignorum, quos interim ibi perciperint, in sortem, expensis deductis necessariis computare, cum huiusmodi beneficium non multum videatur habere dispendii, quod solutionem sic prorogat quod debitum non absorbet. Porro Ecclesiarum Praelati qui in exhibenda iustitia, Crucisignatis, & eorum familiis negligenter extiterint, sciant se graviter puniendos.

Excommunicat ad viros Piratarum.

§.12. Ceterum quia Corsarii, & Pirata nimium impediunt subsidium Terrae Sanctae, capiendum & expoliando transeuntes ad illam, & redeuntes ab ipsa nos speciales adiutores, & fau-

tores eorum, excommunicationis vinculo innotamus. Sub interminatione anathematis inhibentes, ne quis cum eis scienter communitur aliquo venditionis vel emptionis contractu, & injungentes Rectoribus Civitatum & locorum suorum, ut eos ab hac iniquitate revocent & compescant. Alioquin, quia nolle perturbare, perverfos, nihil aliud est quam fovere, nec caret scrupulo societatis occultae, qui manifesto facinori desinit obviare, in personas & terras eorum per Ecclesiarum Praelatos severitatem Ecclesiasticam volumus & praecipimus exerceri.

Et inimicis Christianorum arma, ligna &c. fecerint.

§.13. Excommunicamus praeterea & anathematizamus illos falsos & impios Christianos, qui contra ipsum Christum & Populum Christianum Saracenis arma, ferrum & lignamina deferunt galearum. Eos etiam qui galeas eis vendunt, vel naves, quique in piraticis Saracenorum navibus curam, & gubernationem exercent, vel in machinis, aut quibuslibet aliis aliis impendunt auxilium, consilium, vel favorem in dispendium Terrae Sanctae, ipsarum rerum suarum privatione multari, & capientium servos fore censemus. Praecipientes ut per omnes Urbes maritimas diebus Dominicis & festivis huiusmodi sententia innovetur, & talibus gremium non aperiatur Ecclesiae, nisi totum quod ex substantia tam damnata perciperint, & tantumdem de sua subsidium predictae Terrae transmiserint, ut aequo iudicio, in quo deliquerint, puniantur. Quod si forte solvendo non fuerint, alias hic reatus talium castigetur, quod in poena ipsorum aliis interdicitur audacia similia praesumendi.

Prohibet insuper ne Christiani suas naves mittant in partes Saracenorum.

§.14. Prohibemus insuper omnibus Christianis, & sub anathemate interdiciamus, ne in Terras Saracenorum, qui partes orientales inhabitant usque ad quadriennium transmittant, aut transeant naves suas, ut per hoc volentibus transfretare in subsidium Terrae Sanctae major navigii copia praeparetur, & Saracenis praedictis subtrahatur auxilium, quod eis consuevit ex hoc non modicum provenire.

A Torneamentis vult abstinere.

§.15. Licet autem torneamenta sint in diversis Conciliis sub poena generaliter interdicta, quia tamen hoc tempore Crucis negotium plurimum impeditur, nos illa sub poena excommunicationis firmiter prohibemus, usque ad triennium exerceri.

Pacemque generalem per quadriennium indicit.

§.16. Quia vero ad hoc negotium exequendum, est permaxime necessarium, ut Principes & Populi Christiani ad invicem pacem observent; sancta universalis Synodo suadente statuimus, ut saltem per quadriennium in toto Orbe Christiano servetur pax generaliter, ita quod per Ecclesiarum Praelatos discordantes reducantur ad plenam pacem, aut firmam treguam inviolabiliter observandam. Et qui acquiescere forte contempserint, per excommunicationem in personas & interdictum in terras arctissime compellantur, nisi tanta fuerit injuriarum malitia, quod ipsi, tali non debeant pace gaudere. Quod si forte censuram Ecclesiasticam vilipenderit, poterunt non immerito formidare, ne per auctoritatem Ecclesiae, circa eos tamquam perturbatores negotii Crucifixi, saecularis potentia inducatur.

§.17. Nos igitur Omnipotentis Dei misericordia & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli aucto-

HONORIUS III.

PAPA CLXXVII.

AN. DOM. MCCXVI.

Indulgentiam Crucisignatis, & subsidium quomodolibet praestantibus elargitur.

auctoritate confissi, ex illa quam nobis (licet indigne) Deus ligandi atque solvendi contulit potestatem, omnibus qui laborem propriis personis subierint & expensis, plenam suorum peccaminum, de quibus liberaliter fuerint corde contriti & confessi, veniam indulgemus, & in retributione iudorum, salutis aeternae pollicemur augmentum. Eis autem qui non in personis propriis illuc accesserint, sed in suis dumtaxat expensis iuxta facultatem & qualitatem suam viros idoneos destinaverint; & illis similiter qui licet in alienis expensis, in propriis tamen personis accesserint, plenam suorum concedimus veniam peccatorum. Huius quoque remissionis, volumus, & concedimus esse participes, iuxta qualitatem subsidii, & devotionis affectum, omnes qui ad subventionem ipsius Terrae de bonis suis congrue ministraverint, aut consilium & auxilium impenderit opportunum. Omnibus etiam pie proficientibus in hoc opere, in communi universalis Synodus omnium beneficiorum suorum suffragium impartiantur, ut eis digne proficiat ad salutem. Amen.

Dat. die 14. Decem. 1215. Pontific. Anno XVIII.

Datum Laterani decimonono Kalendas Januarii, Pontificatus nostri anno decimo octavo, alias 8. (a)

Honorius Tertius patria Romanus, ex gente Sabella, antea Centius Presbyter Cardinalis SS. Joannis, & Pauli Tit. Pammachii, electus est Perusu die 18. Julii 1216., & consecratus est ibidem in Ecclesia S. Petri die Dominica 24. ejusdem. Sedit in Pontificatu annos X. menses VII. dies XXIV. (a) imperantibus in Oriente Henrico, Petro, mox Roberto, in Occidente vero Othone, ac deinde Friderico II. Imperatoribus. Obiit Romae die 18. Martii anno 1227, & sepultus est in Ecclesia Sanctae Mariae Majoris prope Altare Praeepis. Non vacavit Sedes.

Con-

(a) Cum in nonnullis ex superallatis Innocentii Constitutionibus non conveniat Indictio cum anno Pontificatus, afferenda ultimo loco videtur Baluzii verba de hac re. Baluzius siquidem in Praefatione, quam edidit in Epistolae huius Pontificis, unde insistentem, melioremque Collectionem nostrae huiusmodi partem, hac nota. Insignis est difficultas in libro decimo, quam dissimulare non licet. Certum est enim Indictionem decimam concurrere cum Anno Decimo Pontificatus Innocentii. Et tamen in libro decimo, quoties Indictio ponitur in Epistolis anno illo datis, toties occurrit nona, quam constat decimam tam fuisse. Adeoque concludi debet signum illud non esse suppositionis. Idem sentendum ergo erit de Literis, vel Constitutionibus ejusdem Pontificis aliis annis datis, notari quoque Indictionem cum his annis non conveniente. Colligi siquidem ex anno decimo potest hunc errorem per alios quoque annos invaluisse, inter Scriptores Apostolicos.

(a) A die consecrationis, non electionis computandos.

I.

Confirmatio Bonorum omnium, ac Privilegiorum concessio Monasterio Cassinensi.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Stephano Abbati Monasterii Sancti Benedicti Cassinensis, ejusque fratribus tam presentibus, quam futuris regularem vitam professis in perpetuum.

Agordiana.

Omnipotenti Deo, cujus melior est misericordia super vitas, gratias agimus copiosas, quoniam gloriosus in Sanctis suis, atque mirabilis est, & virtutes suas ubicumque vult ineffabili bonitate demonstrat. Ipse quippe dignationis suae potentia Beatissimum Benedictum Patrem constituit Monachorum, ipsum monasticam legis latorem, & operatorem esse disponens, ut merito Cassinense Monasterium in quo, & sanctissime vixit, & gloriosissime obiit, omnibus per occidentem Monasteris dignitatis privilegio antecellat. Quoniam igitur dignum est, ut tam celebre, ac solemne Monasterium, Apostolica Sedes specialius amplectatur, Monasterium ipsum, ad exemplar felicitatis memorie Clementis, & Innocentii Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum sub Beati Petri & nostra protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegio communimus. In primis siquidem statuantes, ut idem Monasterium, & omnia, quae ad ipsum pertinent pleno jure quiete semper, & ab omni iugo mortalium liberata sub solius Sanctae Romanae Ecclesiae jure, ac perpetua defensione consistant. Praeterea quascumque possessiones, quaecumque bona idem Monasterium in praesentiarum iuste, ac canonice possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis praestantur Domino poterit adipisci, firma vobis, vestris successoribus, & illibata permaneant. In quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis. In primis Monasterium Domini Salvatoris positum ad pedem Casini Montis, Monasterium Sanctae Genitricis Dei Virginis Mariae quod vocatur Plumberola, Monasterium Sanctae Mariae in Cingla, Cellam Sancti Benedicti in Capua, cum Cellis, & pertinentiis suis, Sancti Angeli ad formam cum Cellis, & pertinentiis suis, Sancti Johannis Puellarum, Sancti Rufi, S. Benedicti Pizoli, Sancti Angeli ad Odaldifcos, S. Agathae in Averfa, Sanctae Ceciliae, & Sancti Dimitrii in Neapoli. In Civitate Beneventana Ecclesiam Sancti Benedicti ad Portam Rufini, Sancti Nicolai in Civitate nova, Sancti Benedicti in Pantana, Sancti Nicolai in Petra Pulecina, S. Georgii in Fenuclo, Sancti Johannis in Turlecuso, Sancti Petri in Rossano, S. Angeli in Capraria, Sancti Januarii prope Beneventum, Sancti Martini ibidem, Sancti Dionysii in Ponte S. Anastasii, Sanctae Mariae in Canneto juxta Fluvium Trinium, Sancti Laurentii in Salerno, Sancti Liberatoris in Marchia, cum omnibus suis pertinentiis, S. Benedicti in Marfi, S. Mariae in Luco, S. Cosmatis in Civitella, Sancti Angeli in Barejo cum omnibus pertinentiis suis, Sanctae Mariae Ancillarum Dei in Civita-

Monasterium Cassinense, sub Apost. recipit protectione, & jure.

Eique bona omnia constituit.

te Cosentina, Sancti Petri de Lacu, Sancti Petri de Avellana, cum Cellis, & pertinentiis suis, Sancti Erasmi, & S. Benedicti, & Sanctae Scholasticae in Gajeta, Sancti Manni in Fundis cum Cellis, & pertinentiis suis, Sanctae Agathae, & Sancti Benedicti, & Sancti Stephani in Terracina, Sancti Petri in Foresta cum Cellis, & pertinentiis suis, S. Heliae in Ambrifia, Sancti Pauli in Foresta S. Mariae, & S. Vincentii in Pontecurvo cum Cellis, & pertinentiis suis, Sancti Benedicti in Bagnarola, S. Mariae, & S. Luciae in Rivo Matricio, Sancti Nicolai, & S. Petri in Castello, Sancti Johannis in Carrica, Sancti Angeli, & S. Nicandri, & Sancti Thomae in Troja, S. Eustasii in Pantafia, S. Benedicti in Alarino, S. Benedicti in Pectinari, Sanctae Mariae in Casali Plano, Sanctae Illuminatae in Castello Lemusano, Sanctae Trinitatis, & Sancti Georgii in Termole, Sancti Focati in Lesina cum Fauce, & Piscaria, S. Benedicti in Afculo. Sancti Eustachii in Petrahabundanti, Sancti Eustachii in Vipera, Sanctae Mariae in Barruttano, S. Scholasticae in Pinnis, S. Salvatoris in Tave, S. Nicolai juxta Fluvium Trutinum in Aprutio cum pertinentiis suis, Sancti Johannis ad Scurfionem, Sancti Benedicti in Trunto, Sancti Benedicti in Tifino Fluvio, Sancti Apollinaris in Firmo, qui dicitur ad Oplanis, Sanctae Mariae in Arbofcla, Sancti Marini in Salino, S. Angeli in Marano, & SS. Septem Fratrum, & Sancti Laurentii, Sancti Benedicti in Ripaurfa. In Comitatu Aquinensi Cellam Sancti Gregorii, & Sancti Mauriti, & S. Pauli, Sancti Constantii, S. Christophori, Sancti Nicolai, & S. Mariae in Albaneto, Sancti Nicolai in Cicona, Sancti Benedicti in Clia, S. Nazarii in Comino, & Sancti Valentini, & Sancti Martini, S. Urbani, S. Angeli, S. Pauli, S. Felicis, & S. Salvatoris, Sancti Angeli in Valle Lucii, S. Michaelis in Oliveto, S. Nicolai in Pica cum Cappellis suis, Sancti Honuphrii, & S. Mariae de Aegypti, S. Angeli in Cannutio, Sancti Johannis de Pefclo, S. Mariae in Verule, S. Petri in Efeleta, S. Luciae, & S. Petri in Curadi, & Sancti Nicolai de Francavilla, S. Johannis de Pantano, S. Silvestri, & S. Martini, & S. Luciae in Arpino, S. Mariae de Castello Supponis, S. Benedicti in Colle de Infula, S. Mariae in Babuco, Sancti Nicolai in Turrice, S. Juliani Frisilone, Sancti Valentini in Ferentino. In Anagna S. Cafarei, Sancti Angeli in Algido, S. Marci in Ceccano, S. Agathae in Tusculano, & S. Hierusalem, S. Benedicti in Albano: In Roma Monasterium Sancti Sebastiani, quod dicitur Palladia: In Luciano Cellam S. Georgii, S. Salvatoris in Civitella. In Ducatu Spoletino S. Germani in Sora, S. Benedicti in Pefchefana, S. Petri in Morinis, Sancti Angeli in Pefco Canali, S. Patris in Formis, Sancti Angeli in Albe, S. Erasmi in Pomperano, S. Mariae in Cellis. In Benafra S. Benedicti, & S. Nazarii, & Sancti Martini in ipsa Furca, & Curtem S. Mariae in Sala, & S. Benedicti Pizoli. Ibidem Sancti Benedicti in Caesim, S. Jacobi de Pace, Sancti Benedicti, & Sancti Leonis in Suesfa, & Curtem, quae dicitur Lauriana, & Phendum, quod fuit Pandulfi de Patricio, Sancti Johannis in currenti, S. Benedicti in Theano, Sanctae Mariae in Calvo, & S. Agapiti in Territorio Calvi, Sancti Nazarii in Anglona, Sancti Adjutoris, & S. Benedicti in Aliphans San-

Sancti Domini in Telesia, Sancti Martini in Vulturno, S. Petri in Sexto. In Amalphi Sanctae Crucis, & Sancti Nicolai, Sanctae Crucis in Sernia, S. Marci in Carpinone, S. Mariae in Calena, Sancti Benedicti in Trani, S. Benedicti in Bari, S. Petri Imperialis in Tarento. In Calabria Cellam S. Anastasie, Castellum Tella, & Ecclesias Selletani, Sanctae Mariae in Tropea, Sanctae Euphemiae in Marchia. Item Civitatem, quae dicitur Sancti Germani positam ad pedem ipsius Montis, Pontem Curvum, & Castellum Sancti Petri, quod ab antiquis dictum est Castrum Casini, Castellum S. Angeli Pinnarum Terami, Plumberola, Pefdemonte, & Villam Pedemontis, Castellum Sancti Stephani, Castellum Sancti Georgii, Castellum S. Apollinaris, Castellum Sancti Ambrosii, Castellum S. Andreae, Vallistrigida, Castellum novum, Fractae, & Ecclesiam Sancti Martini, Mirtula cum ipsa Curte, quae dicitur Casa fortina, Roccam de Bantra cum omnibus pertinentiis suis, Sugium, Turrem ad Mare, juxta Fluvium Galrianum, Sancti Salvatoris, qui vocatur Cucuzzo, Bantra Comitatis, Vantra Monastica, Caminum juncturam, Torocclum, Cervarium, S. Victoris, S. Petrum in fine, Sanctum Heliam, Vallem Roundam, Saracinicum, Castrum Atini, cum omnibus pertinentiis suis, Cardetum, Aquamfundatam, Vitigofum, Ecclesiam Sancti Martini in pede Arcis, Castrum Cetarix, cum omnibus Ecclesiis, & pertinentiis suis. In Marchia Theatina Castellum Lastinianum, Montem Alberici, Mucclam, S. Quiricum cum Portu Frisiani, S. Justam. In Comitatu Ecolano Castellum, quod dicitur Octavum, & post Montem Ciniannum, Trivillanum, & Cavinum. In Principatu Castellum Ripae Urfae, Montebellum, Petra fradica. In Comino Vicumalium. In Territorio Carfeolano Castellum Mauricula. Pretium Roccam in Camera tam Foffam cecam, & Capriatam, In Amalfi Fundicum. In Territorio Trojano Castellonem de Baroncello, S. Justam, Villam Sancti Nicolai, quae de Galliciano dicitur. In Monte Sancti Angeli Hospitale, in Territorio Capuano, Gualdum de Liburia, In Comitatu Theanen. Curtem S. Felicis cum Ecclesia Sancti Hippolyti. In Comitatu Aretino Monasterium Sancti Benedicti. In Territorio Pisanae Civitatis S. Silvestri, & S. Benedicti de Crema. In Regno Francorum Ecclesiam Sancti Mauri in Floriaco cum Cellis, & pertinentiis suis. In Sardinia Infula Ecclesiam Sanctae Mariae in Tergo, S. Heliae in Monte, & S. Heliae cum omnibus earum pertinentiis, Sanctae Mariae de Sabuculo, Sanctae Mariae de Toralbo, Sanctae Mariae de Tane de Sancti Petri de Tricinglo, Sancti Nicolai, & Sanctae Mariae in Solio cum pertinentiis earum, S. Nicolai de Talafa, S. Michaelis in Ferucifi. Sancti Georgii in Ticillo, Sancti Petri de Simfrano, Sancti Petri in Nurchi, S. Nicolai de Ugulfuli, Sancti Johannis, & Sancti Heliae de Sittin. Praeterea Patrum nostrorum beatae memoriae Urbani, & Calixti, dictorum Clementis, & Innocentii Romanorum Pontificum vestigia subsequentes, vestrum Cenobium ceteris per occidentem Cenobis praefendum asserimus, & tam te, quam successores tuos in omni Conventu Episcoporum, seu Principum superiores

Cassinense Monast. ej. d. que Ab. a. es. ex. eris. per. Occidentem praefert.

omnibus Abbatibus confedere, atque in judiciis priorem ceteris vestri Ordinis juris sententiam proferre sancimus. Usum quoque compagorum, Chirotecarum, Tunicae, Dalmaticae, ac Mitrae, Virgam pastoralem, & quotidianum usum annuli, tam tibi fili Abbas, quam successoribus tuis auctoritate Apostolica indulgemus. Sane tam in ipso Venerabili Monasterio, quam in Cellis ejus cujuslibet Ecclesiae Episcopum, vel Sacerdotem praeter Romanum Pontificem ditionem quamlibet, aut excommunicandi, aut interdicens; atque ad Synodum provocandi praefumere prohibemus. Itaut nisi ab Abbate, vel Priore loci fuerit invitatus, nec Missarum solemniam inibi audeat celebrare. Liceatque ipsius Monasterii, & Cellarum ejus Fratribus Clericos, cujuscumque ordinis, vel Laicos de quocumque Episcopatu, e saeculo fugientes liberos, & absolutos ad conversionem venientes absque alicujus contradictione suscipere. Liceat quoque absque cujuslibet Secularis, vel Ecclesiasticae potestatis inhibitione subiectos Monasteris suis tam Monachos, quam Sanctimoniales Feminas judicare. Liceat etiam Fratribus per Cellas in Civitatibus constitutas ad divina Officia quandocumque voluerint signa pulsare, populum Dei tam in ipsum Cenobium, quam in Cellas ejus ad Dei verbum audiendum ingredi, nullus Episcopus excepto pro communi totius Civitatis, vel Parochiae interdicto prohibeat. Christma vero, Oleum, Sanctum, Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, Ordinationes Monachorum, seu Clericorum, a quocumque malueris Catholico accipiatis Episcopo. Baptifinum vero, & infirmorum Visitationes in Oppidis vestris, aut Villis ad vos pertinentibus pleno jure per Clericos vestros ageris. Ad perpetuum etiam hospitium tibi fili Abbas, tuisque successoribus Palladii Cellam concedimus, ut de vestra illic Congregatione, quem volueritis ordinetis, quem si forte Romanum in Abbatem promovere placuerit, omni tamen tamquam vestrae Congregationis Monachum sub vestra decernimus dispositione persistere: redditum quoque qui ab Officialibus nostris apud Ostiam, vel Portum de navibus exigi solet, navi vestrae, si qua eo venerit relaxamus. Obeunte vero te nunc ejusdem loci Abbate, vel tuorum quolibet successorum nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia proponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars consilii sanioris de Collegio vestro, vel alieno si ibidem idoneus repertus fuerit secundum Dei timorem, & Beati Benedicti Regulam providerint eligendum. Electus vero ad Romanum Pontificem benedicendus accedat. Ad haec tam praesentium, quam futurorum avaritiae, ac nequitiae obviantes omnes omnino seditiones quas levas dicunt, seu direptiones in cujuscumque Abbatis morte, aut electione fieri auctoritate Apostolica interdiximus. Sepulturam sane loci vestri, & Monasteriorum vestrorum liberam omnino esse censemus, ut eorum qui illic sepeliri deliberaverint, devotioni, & extremam voluntati, nisi forte excommunicati, vel interdicti sint nullus obstat, salva justitia illarum Ecclesiarum a quibus Mortuorum corpora assumuntur. Praeterea cum vobis tam in capite, quam in membris ab Apostolica Sede sit concessa libera Sepultura eorumdem praedecessorum

Annuli, Mitrae &c. usum Abbatibus, concedit.

Monasterium a qualibet ecclesiastica potestate liberum declarat.

Nonnulla alia concedit Privilegia.

Palladii Cellam concedit ad hospitium.

A nonnullis eximit datus.

Abbatem de gremio a Monachis eligendum statuit.

Sepultura concedit liberatam.

De modo defrendi mortuos.

Contra bonorum Monasterium detentores excommunicationem ferre concedit &c.

Clausula.

Honorii PP. subscriptio

Et sigillum.

rum nostrorum Clementis, & Innocentii vestigiis inhaerentes, vobis duximus indulgendum, ut quotiens pro corporibus Mortuorum in processione vos exire contigerit, Crucem, Incensum, & Aquam benedictam portandi juxta morem terrae liberam, nullius contradictione, vel appellatione obstante habeatis de nostra licentia facultatem. Ad exemplar quoque dictorum praedecessorum nostrorum Clementis, & Innocentii licentiam concedimus tibi, ac legitimis successoribus tuis, ut si quis ejusdem Monasterii vestri, & Cellarum ejus possessiones, aut res violenter abstulerit postquam ipsorum Episcopi a vobis tertio invitati justitiam de eis facere omnino noluerint, vos super eisdem raptores secundo tertiove commonitos, canonicam excommunicationis sententiam proferatis. Ea vero, quae Monasterium vestrum a quadraginta retro annis bona fide noscitur pacifice possedisse vobis, & eidem Monasterio auctoritate Apostolica confirmamus. Ita quidem quod super his nullo unquam tempore impediri debeatis, vel quomodolibet molestari.

Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat praefatum Monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed illibata omnia, & integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura salva Sedis Apostolicae auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica, Secularisve persona hanc nostrae Constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentaverit, secundo, tertiove commonita nisi praesumptionem suam condigna satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a Sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Nostri Redemptoris Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtae ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi quatenus, & hic fructum bonae actionis percipiant, & apud districtum Judicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen.

* EGO HONORIUS Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Subscriptio- nes Cardinalium S. R. E.

Ego Nicolaus Tusculanus Episcopus subscripsi. Ego Hugo Ostiensis, & Velitren. Episcopus subscripsi. Ego Pelagius Albanensis Episcopus subscripsi. Ego Cinthius S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis subscripsi.

Ego Leo tituli Sanctae Crucis in Hierusalem Presbyter Cardinalis subscripsi. Ego Robertus tituli Sancti Stephani in Monte Celio Presbyter Cardinalis subscripsi. Ego Stephanus Basilicae Duodecim Apostolorum Presbyter Cardinalis subscripsi. Ego Petrus tituli Sancti Laurentii in Damaso Presbyter Cardinalis subscripsi. Ego Thomas tituli Sanctae Sabinae Presbyter Cardinalis subscripsi. Ego Guido Sancti Nicolai in Carcere Tulliano Diaconus Cardinalis subscripsi. Ego Octavianus Sanctorum Sergii, & Bacchi Diaconus Cardinalis subscripsi. Ego Gregorius Sancti Theodori Diaconus Cardinalis subscripsi. Ego Raynerius Sanctae Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis subscripsi. Ego Romanus Sancti Angeli Diaconus Cardinalis subscripsi. Ego Stephanus Sancti Adriani Diaconus Cardinalis subscripsi.

Datum Perusii per manus Valli Sacrae Romanae Ecclesiae Notarii secundo Idus Augusti indictione quarta, Incarnationis Dominicae Anno millesimo ducentesimo decimo sexto, Pontificatus vero Domini Honorii Papae tertii Anno primo.

II.

Approbatio Ordinis B. Dominici sub Regula S. Augustini.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Dominico Priori sancti Romani Tholosanensis, ejusque fratribus tam praesentibus, quam futuris Regularem vitam professis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Religiosam vitam eligentibus Apostolicum convenit adesse praesidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursum, aut eos a proposito revocet, aut robor (quod abest) Sacrae Religionis infringat.

§.1. Eapropter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & Ecclesiam S. Romani Tholosanensis, in qua divino mancipati estis obsequio, sub B. Petri & nostrae protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegio communimus. In primis siquidem statuentes, ut Ordo Canonicus, qui secundum Deum, & B. Augustini Regulam in eadem Ecclesia institutos esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.

§.2. Praeterea quascumque possessiones, quaecumque bona eadem Ecclesia, in praesentiarum juste & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis prestante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permanent.

§.3. In quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis, scilicet. Locum ipsum in quo pra-

Dat. die 22. Aug. 1216. Pont. Anno I.

Exordium.

Prioratum S. Romani Tholosan. recipit sub procedente S.A.

Facultatem dat possidendi bona.

Nonnulla recentet.

Novalia Decimis eximit.

Clerici & Laici adducendi in Ordinum.

Vocis obsequium ab Ordine discedere nequit.

Ad Parochias Sacerdotes eligendi.

Exemptiones.

Christi, Ordinationes & a quibus accipienda.

Sepultura omnibus liberata.

Quomodo Priores eligendi.

praefata Ecclesia sita est, cum omnibus pertinentiis suis. Ecclesiam de Prulliano, cum omnibus pertinentiis suis. Villam de Castenolio, cum omnibus pertinentiis suis. Ecclesiam S. Mariae de Lescura, cum omnibus pertinentiis suis. Hospitale Tolosanense, quod dicitur Arnaldi Berardi, cum omnibus pertinentiis suis. Ecclesiam S. Trinitatis de Lobens, cum omnibus pertinentiis suis. Decimas a Venerabili fratre nostro Fulcone Tolosanense Episcopo, de assensu Capituli sui vobis pia, & provida liberalitate concessas, prout in eorumdem literis plenius continetur.

§.4. Sane Novalium vestrorum, quae propriis manibus, vel sumptibus colitis, sive de vestrorum animalium nutrimentis, nullus a vobis decimas exigere, vel extorquere praesumat.

§.5. Liceat quoque vobis, Clericos vel Laicos, liberos & absolutos, e saeculo fugientes, ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere.

§.6. Prohibemus insuper, ut nulli Fratrum vestrorum, post factam in Ecclesia vestra Professionem, fas sit sine Prioris sui licentia, de eodem loco, nisi arctioris Religionis obtentu discedere. Discedentem vero absque communi literarum vestrarum cautione, nullus audeat retinere.

§.7. In Parochialibus vero Ecclesiis quas habetis, liceat vobis Sacerdotes eligere, & Dioeceseo Episcopo praesentare, quibus, si idonei fuerint, Episcopus curam animarum committat, ut ei de spiritualibus, vobis vero de temporalibus, debeant respondere.

§.8. Statuimus praeterea, ut nulli liceat Ecclesiae vestrae novas, & indebitas exactiones imponere, aut in vos vel praedictam Ecclesiam vestram, sine manifesta, & rationabili causa, excommunicationis vel interdicti sententias, promulgare. Cum autem generale interdictum terrae fuerit, liceat vobis, clausis januis, exclusis excommunicatis & interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce, divina Officia celebrare.

§.9. Christma vero, & Oleum Sanctum, Consecrationes Altarium, seu Basilicarum, Ordinationes Clericorum, qui ad Sacros Ordines fuerint promovendi, a Dioeceseo suscipiatis Episcopo, siquidem Catholicus fuerit, & gratiam & communionem Sacrosanctae Romanae Sedis habuerit, & ea vobis voluerit sine pravitate aliqua exhibere. Alioquin liceat vobis, quemcumque malueritis Catholicum adire Antistitem, gratiam, & communionem Apostolicae Sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate vobis quod postulatis impendat.

§.10. Sepulturam quoque ipsius loci, liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremae voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint (nisi forte excommunicati, vel interdicti sint) nullus obstat. Salva tamen justitia illarum Ecclesiarum, a quibus Mortuorum corpora assumentur.

§.11. Obeunte vero te nunc ejusdem loci Priore, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia, praeponeatur, nisi quem Fratres communi consensu, vel Fratrum pars majoris & sanioris consensu, secundum Deum, & B. Augustini Regulam, providerint eligendum.

Bull. Rom. Tom. III.

§.12. Libertates quoque, & immunitates antiquas, & rationabiles consuetudines, Ecclesiae vestrae concessas, & haecenus observatas, ratas habemus, & eas perpetuis temporibus illibatas permanere sancimus.

§.13. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat praefatam Ecclesiam temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione, & sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis pro futura, salva Sedis Apostolicae auctoritate, & Dioeceseo Episcopi canonica justitia. Si quae igitur in futurum Ecclesiastica secularisve persona hanc nostrae Constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui careat dignitate, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo Corpore, ac Sanguine Dei, & Domini Redemptoris Nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtae ultioni subiaceat.

§.14. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini Nostri Jesu Christi: quatenus, & hic fructum bonae actionis percipiant, & apud districtum Judicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen, Amen.

EGO HONORIUS Catholicae Ecclesiae Episcopus subscripsi.

Ego Nicolaus Tusculanus Episcopus. Ego Guido Praenestinus Episcopus. Ego Ugolinus Hostiensis, & Velitren. Episcopus. Ego Pelagius Albanensis Episcopus. Ego Cinthius tituli S. Laurentii in Lucina Presbyter Cardinalis. Ego Leo tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Cardinalis. Ego Robertus tituli S. Sixti in Monte Celio Presbyter Cardinalis. Ego Stephanus Basilicae Duodecim Apostolorum Presbyter Cardinalis. Ego Gregorius tituli S. Anastasiae Presb. Card. Ego Petrus tit. S. Laurentii in Damaso Presbyter Cardinalis. Ego Thomas tit. S. Sabinae Presbyter Card. Ego Guido S. Nicolai in Carcere Tulliano Diac. Cardinalis.

Ego Octavianus SS. Sergi, & Bacchi Diac. Card. Ego Joannes SS. Cosmae, & Damiani Diac. Card. Ego Gregorius S. Theodori Diaconus Card. Ego Raynerius S. Mariae in Cosmedin Diaconus Cardinalis. Ego Romanus S. Angeli Diac. Cardinalis. Ego Stephanus S. Adriani Diac. Cardinalis.

Datum Romae apud S. Sabinam, per manum Raynerii Prioris S. Fridiani Lucanae Dioecesis S. R. E. Vice-Cancellarii 11. Kal. Januarii Indictione quinta, Incarnationis Dominicae Anno millesimo ducentesimo decimo sexto, Pontificatus vero Domini Honorii Papae III. Anno Primo.

Clausula.

Honorii PP.

Et S. R. E. Card. subscriptio- nes.

Dat. die 22. Decem 1216. Pont. An. I.

III.

En Reges. Vaticano.

Commissio Inquisitionis super Vita, & Miraculis Beati Guillelmi Episcopi Bituricensis.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili fratri Episcopo Antifiodoren., & dilectis filiis Boni-Radii, & Calloviens. Ordinis Cisterciens. Abbatibus Antifiodoren., & Bituricens. Dioecesis salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Bituricensis Innocentio supplicare de B. Guillelmo inter sanctos referendo.

Venerabilis frater noster Archiepiscopus, & dilecti filii Capitulum Bituricen. firmiter extimantes pie recordationis Guillelmi predecessorem ipsius Archiepiscopi, cui Sanctitatis, ut asserunt testimonium perhibent Miracula post ejus de hoc mundo transitum, subsequuta, Sanctorum ascribi debere Cathalogo venerandum, & attendentes quod juxta divinum preceptum judicium difficile, ac ambiguum, ad locum quem elegit Dominus, referri debeat, & ab his, qui eidem president, requiri iudicii veritatem, ac tenentes pro certo, quod Dominus Apostolicam Sedem elegerit, & ipsam omnium Ecclesiarum Caput constituerit, & Magistram, per Nuncios suos ad eandem pluries accesserunt felices recordationis Innocentio Pape predecessori nostro supplicantes instanter, ut ipsum censeret Sanctorum Cathalogo ascribendum, ne tanta lucerna sub modio remaneret abscondita, sed illuminaret potius eos, qui sunt in Domo super candelabrum constituta. Ipse vero predecessor noster sollicite cogitans quod huiusmodi iudicium divinum sit potius quam humanum, esseque difficile mortalem hominem iudicare de illis, qui veste mortalitatis exuti cum Christo creduntur vivere, ac regnare, petitionem ipsorum protinus non admisit, sed ad tempus censuit expectandum, ut interim magis, ac magis miraculis Sanctitas ejus claresceret, & ipse sic securus procedere posset ad tam arduum iudicium proferendum. Cum igitur ex parte ipsorum asserentium quod Dominus postmodum illum plurimis decoravit miraculis, & adhuc per ea ipsius Sanctitas elucescit id ipsum nunc a Nobis fuerit postulatum. Nos attendentes quod licet ad hoc, ut aliquis fidelis Sanctus sit apud Deum, meritum sufficiat vite solum, ad hoc tamen, ut Sanctus apud homines habeatur necessaria sint miracula cum eodem de utroque duximus inquirendum, eo quod alterum non sufficit sine altero, videlicet vite meritum, si miracula non fuerint subsequuta, neque miracula, si ea vite meritum non processit, cum multi dicturi sint in die illa Domine Domine nonne in Nomine tuo prophetavimus, & in Nomine tuo Demonia ejecimus. & virtutes fecimus in nomine tuo multas: Quibus quia non novi eos: Descendite a me operarii iniquitatis, Dominus prout ipse testatur in Evangelio respondebit. Unde oportet quod approbentur miraculis opera, & operibus miracula fulciantur. Quo circa discretionem vestram, de qua plenam fiduciam obtinemus per Apostolica scripta mandamus, quatenus de predicti Viri preclari vita, & conversatione, ac meritis a viris honestis, & fide dignis, qui de predictis habent noti-

Innocentio discernendum retuit.

Quid sit necessarium ut quis Sanctus proponatur inter homines.

tiam, necnon, & miraculis, que post ejus obitum subsequuta dicuntur, ac circumstantiis universis pertinentibus ad utrumque inquiratis diligentissime veritatem, & que inveneritis fideliter redigentes in scriptis, ea sub vestris sigillis ad nostram presentiam transmittatis, ut per vestram relationem instructi in negotio ipso auctore Domino procedamus, prout ille, qui dat omnibus affluenter, & non improperat nobis ad sui nominis honorem, & gloriam inspirabit, Quod si non omnes his exequendis poteritis interesse tu ea frater Episcopo cum eorum altero nihilominus exequaris:

Datum Laterani sextodecimo Kalendas Februarii Pontificatus Nostri Anno primo.

Inquisitionem de virtutibus, & miraculis ejusdem Beati committit.

Dat. die 17. Jan. 1217. Pont. An. I.

IV.

Confirmatio Bonorum omnium ac Privilegiorum Ecclesie Terracinen. ac unionis cum eadem Ecclesiarum Privernatis & Setia.

Ex Ugell. Ital. Sac. Tomo I.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili Fratri Simeoni Terracinenfi Episcopo, ejusque successoribus canonice instituendis in perpetuum.

Exordium.

Hortatur nos, & admonet cura suscepti Regiminis &c.

Eapropter Venerabilis in Christo Frater Episcopo tuis iustis postulationibus clementer annuimus, & Terracinensem Ecclesiam, cui Auctore Deo preesse dignosceris ad exemplar felices memorie Alexandri II. Urbani II. Paschalis II. Calixti II. Alexandri III. Coelestini III. & Innocentii Romanorum Pontificum Predecessorum nostrorum sub Beati Petri, & nostrae protectione suscipimus, & presentis scripti privilegio communitimus, statuentes, ut quascumque possessiones, quaecumque bona eadem Ecclesia in presentiarum iuste, & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis presentante Domino poterit adipisci, firma tibi tuisque successoribus, & illibata permaneant, e quibus hec propriis duximus exprimenda vocabulis: Casale in integro, quod vocatur Antifianum cum aquimolo suo, & Teruniam cum aquimolis suis, & juxta fundum Cardiculum, Colonia que posita est in Casale, quod vocatur Doransa, Coloniā, que vocatur Rosetum, Coloniā, que vocatur Roslizam, Casale quod vocatur Casimartin. Casale quod est positum in Silana, Casale quod vocatur Sylva que vocatur Sigubara, & Lenciscum. Duo Casalia in Circeyo fundum quod vocatur pensum, Casale quod vocatur Arc, fundum qui vocatur Belazam, Propesianum, Pratum vineatum juxta Balneum, & Cannetum cum Dracina, usque in portam Sancti Laurentii, fundum casalicum, Vineam posita in cepollato, Vineam sitam in porta Albini, Coloniā que vocatur Palanianum, Casale quod vocatur Frusilianum, sive Flixum, cum aqua de Ponte Mannari usque in locum, Casale quod vocatur Jubelle in Territorio Fundano, Coloniā, que vocatur Agre, Coloniā, que

Ecclesiam hanc sub protectione sedis Apol. suscipit.

Eique bona omnia confirmat.

que vocatur Villa magna, Coloniā, que vocatur Papiniana, Coloniā que vocatur Opafera, fundum Flamminianum, Coloniā que posita est in Anculiano, Coloniā juxta Sanctum Stephanum, Coloniā in Fossa Nova, Territorio Priverai, Casale quod positum est in Ciliaria, sex uncias de Casale sito in Antico, Coloniā, que posita est in Anculiano, cum Ecclesia Beati Crescentiani Christi Martyris, in Setia Piscaria, que vocatur Altura, Piscariam que posita est in Massa Flaviana, Piscariam que vocatur ad duas fauces, Piscariam que vocatur Arulier, Piscariam in integro, que vocatur Bitectola, Piscariam que vocatur Lenciscum, Piscariam, que vocatur Suare, Piscariam que vocatur Scrutula, septem uncias Piscarie in Ponte Militum, item Piscariam, que vocatur Carsum. Præterea Ecclesiam Sancti Andree, & omnes possessiones Rutelli, cum aquis, & omnibus pertinentiis, & adjacentiis suis, tibi, & Ecclesie tue Auctoritate Apostolica confirmamus, de quibus cum coram felice recordationis Alexandro Papa Predecessore nostro inter Privernum, & bonæ memorie Hugonem quondam Terracinensem Episcopum quæstio mota fuisset, visis, & cognitis publicis, & antiquis Ecclesie instrumentis, idem Predecessor noster præfatas possessiones Episcopo memorato, & Ecclesie adjudicavit, fecitque tam cum, quam Ecclesiam in corporealem possessionem induci, sicut in ejus privilegio exinde confecto manifestius continetur. Sane si que possessiones alie culte, vel inculte, molendina, tenimenta, atque Piscarie que quondam forte particulariter tue Ecclesie fuerunt, sive per temporum intervalla, ad eandem Ecclesiam jure legitimo pervenerunt, aut iustis modis in antea Domino largiente pervenerint eas tibi, & eidem Ecclesie manere decernimus, futuris temporibus illibatas. Præterea predictorum Predecessorum nostrorum vestigia subsequentes, Privernem, & Setinam Ecclesias eidem Terracinenfi Ecclesie in perpetuum unitas manere decernimus cum omnibus iuribus earum, rebus, ac pertinentiis, Ecclesiis, Monasteriis, Prædiis, Rocchis, atque Castellis, que sunt Summinum, Roccha Sicca, Roccha Angurge, Magentia Aspianum, Treve, Sarminetum, Aquapuzza, Bassianum cum finibus, & adjacentiis suis, cunctisque illarum Ecclesiarum, facultatibus mobilibus, & immobilibus, de seque moventibus, ut quidquid de omnibus prædictarum Ecclesiarum, seu Monasteriorum rebus, vel de omnibus ad eas generaliter pertinentibus, canonicè ordinare provideris, tam tuo, quam universi in predicto Terracinenfi Episcopatu tibi canonice successuris liberam habeatis in perpetuum modis omnibus facultatem. Decernimus ergo &c. Si qua igitur &c. Cunctis autem &c. Amen.

Honorii PP. & S. R. E. Card. subsecutiones.

EGO HONORIUS Catholicæ Ecclesie Episcopus. Cinthius tit. S. Laurentii in Lucina S. R. E. Presbyter Cardinalis. Leo tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Cardinalis.

Petrus S. Pudentianæ tit. Pastoris Presbyter Cardinalis. Robertus tit. S. Stephani in Monte Coelio Presb. Cardinalis. Stephanus Basilicæ Duodecim Apostolorum Presb. Card. Gregorius tit. S. Anastasiæ Presbyter Cardinalis. Petrus tit. S. Laurentii in Damaso Presbyter Cardinalis. Thomas tituli Sanctæ Balbinæ Presbyter Cardinalis. Robertus tit. SS. Johannis, & Pauli Presbyter Cardinalis. Nicolaus Tusulanensis Episcopus. Guido Prænestinensis Episcopus. Hugo Ostiensis, & Velitrensis Episcopus. Pelagius Albanensis Episcopus. Guido Sancti Nicolai in Carcere Tulliano Diaconus Cardinalis. Octavianus SS. Sergii, & Bacchi Diaconus Cardinalis. Gregorius Sancti Theodori Diaconus Cardinalis. Raynerius S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis. Romanus Diaconus Cardinalis. Stephanus Sancti Adriani Diaconus Cardinalis. Alebrandinus S. Eustachii Diaconus Cardinalis. Datum Laterani per manum Raynerii Prioris Sancti Fridiani Lucani S. R. E. Vice-Cancellarii 16. Kalendas Februarii Indictione quinta Incarnationis Dom. Anno 1217. Pontificatus vero Domini Honorii anno primo.

Dat. die, an. noq; eodem.

V.

Indictio Cruciatæ pro subsidio Terræ Sanctæ in Partibus Lombardiæ, & Tusciæ cum Indulgentiarum elargitione.

En Reges. Vaticano.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis & Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus Prioribus, & aliis Ecclesiarum Prelatis, Potestatibus, Consulibus, & universis fidelibus per Lombardiam, & Tusciam constitutis salutem, & Apostolicam benedictionem.

Tempus acceptabile inquit, & dies salutis advenit, ut hi, qui ere peccatorum se Diabolo vendiderunt, tamquam in novi Jubilei jubilo ammissam recuperent libertatem, & per novæ redemptionis remedium Animas redimant fraude diabolica captivatas; exurgat ergo nunc qui dormit, & ab operibus excitetur, ut illuminet sibi Christus, & currat quilibet in splendore fulgoris Armorum Domini accinctus ad ipsius prelium preliandum, qui coronam legitime certantibus repromittit, & quia non est in homine, ut Domino possit retribuere, qui pro nobis formam servi accipiens in mortem tradidit semetipsum, saltem pro eo retributionis aequitate pensata paratus sit bibere Calicem passionis; ignominia est namque Populo Christiano, quod Rex ille Regum, qui creavit omnia, & ea que Cæli ambitu continentur, a propria Sede depulsus

Admonitio ex materia ipsa desumpta.

1217.

pulsus pro nostris facinoribus amisit terram, quæ funiculus est hereditatis suæ, quam non auro, & argento, sed suo pretioso Sanguine comparavit, confusus est etiam universis, qui sub Christo Principe gloriantur, quod Princeps noster amisit terreni gloriam Regni sui, & terram Nativitatis, in qua corporaliter visus est cum hominibus conversando, ac filii Ancillæ, qui non sunt heredes, cum filio liberæ illam detinent miserabiliter occupatam, sed ubi est indignatio Moyfi cum dixit, qui Domini est accingatur mecum, & ponat quilibet gladium supra femur suum contra Gentes idolatras, & Populum murmurantem ubi est Fines, qui Judæum, & Madianitam coeuntes pugione transfixit, ubi est magnanimitas Mathathie, qui videns Sancta Domini prophanari proslivit, ut legem & patrias observantias tueretur? Accingantur ergo Fideles, & sint filii potentes, tempus est enim, ut faciant vindictam in nationibus in gentibus scilicet detinentibus, & contaminantibus Terram Sanctam in his, qui stultam faciunt gloriam Crucis Christi, & exprobrant ignominiam Dominicæ Passionis. Properare igitur necesse est ad tantæ felicitatis bravium, & tollat fidelis quilibet Crucem suam, & sequatur vexillum gloriæ summi Regis, nec excuset se aliquis a servitio Jesu Christi, qui vult regnare cum ipso quin potius abneget semetipsum, & exeat de Terra, & cognatione sua in manu illius dimittere omnia, qui contulit universa. Cæterum, Nos juxta Statutum Sacri Concilii Generalis Peronas, & bona eorum qui Crucis sunt caractere insigniti recipientes sub protectione Sedis Apostolicæ speciali omnibus, qui laborem istum in propriis personis subjerunt, & expensis plenam suorum peccaminum de quibus fuerint veraciter corde contriti, & ore confessi veniam indulgentis, & in retributione Justorum salutis æternæ pollicemur augmentum; eis autem, qui non in propriis Personis illuc accesserint, sed in suis dumtaxat expensis juxta facultatem, & qualitatem suam Viros idoneos destinaverint, & illis similiter, qui licet in alienis expensis in Personis propriis tamen accesserint plenam suorum concedimus veniam peccatorum, hujus quoque remissionis volumus, & concedimus esse participes juxta quantitatem subsidii, & devotionis affectum omnes, qui ad subventionem ipsius Terræ de bonis suis congrue ministrabunt aut circa prædicta consilium, & auxilium impenderint opportunum. Et cum pernecessarium credimus negotio Terræ Sanctæ, ut Principes & Populus Christianus pacis gaudeant unitate adeo, quod statutum est Sancta, & universali Synodo suadenti, ut saltem per quadriennium in toto Orbe Christiano pax generaliter observetur, ita quod per Ecclesiarum Prælatos discordantes reducantur ad plenam pacem aut firmam treguam inviolabiliter observandam, & qui acquiescere forte contempserit per excommunicationem in Personas, & Interdictum in terras archiesime compellantur. Nos qui ad liberationem Terræ illius ardenti desiderio aspiramus ac pacem diligimus, & eam inquirimus puro corde tam pro exhortatione verbi Crucis, quam pro pacis seu treguarum federe propagando, & pro aliis quæ limam correctionis exposcunt mittimus ad Vos Venerabilem Fratrem nostrum,

Proficientibus indulgentiis elargitur.

Pacem generalon per qua ditionum indicit.

Legatum mittit.

Ugolinum Ostien. Episcopum Virum utique secundum cor nostrum Deo, & Hominibus acceptum potentem in opere, & sermone præcipuum Ecclesiæ Dei membrum, quem inter alios Fratres nostros speciali prerogativa diligimus charitatis commisso ei plene legationis officio, ut evellat & destruat edificet & plantet & inferat, quæ in agro Domini viderit inferenda. Universitatem itaque vestram monemus, & exhortamur attente per Apostolica scripta præcipiendo mandantes, quatenus ipsum in nos in ipso recipientes hilariter, & benigne monitis, statutis, & mandatis ipsius humiliter intendatis. Nos enim sententiam quam in contumaces, & Rebelles duxerit proferendam faciemus auctore, Domino inviolabiliter observari.

Datum Laterani decimo Kalend. Februarii Pontificatus nostri anno primo.

VI.

Approbatio Regulæ Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Joanni Ministro, & Fratribus Ordinis Sanctæ Trinitatis, salutem & Apostolicam benedictionem.

Operante divinæ dispositionis clementia in Sedis Apostolicæ specula constituti piis debemus affectibus susfragari, & eos cum a charitatis radice procedunt perducere ad effectum præsertim, ubi quod queritur Jesu Christi est, & privatæ communis utilitas antefertur. Sane cum bonæ memoriæ Frater Joannes Minister vester ad felicis recordationis Innocenti Papæ Prædecessoris Nostri olim præsentiam accessisset, & propositum suum, quod ex inspiratione divina creditur processisse dicto Prædecessori Nostro humiliter significare curasset intentionem suam postulavit Apostolico munimine confirmari. Idem Prædecessor Noster, ut desiderium prædicti Ministri fundatum in Christo præter quem poni non potest stabile fundamentum, plenius nosceret, ad bonæ memoriæ Episcopum, & dilectum filium Abbatem Sancti Victoris Parisien. cum suis eum duxit literis remittendum, ut per eos, utpote qui desiderium ejus perfectius noverant de intentione sua, & intentionis fructu ac intentione Ordinis, & vivendi modo instructus assensum suum sibi posset securius, & efficacius impertiri. Quia igitur sicut dictus Prædecessor Noster ex eorum literis evidenter cognovit, Christi lucrum appetere videmini plusquam vestrum, Nos volentes, ut Apostolicum vobis adsit præsidium ad exemplar ejusdem Prædecessoris Nostri Regulam, juxta quam vivere debeatis, cujus tenorem dicti Episcopus, & Abbas suis eidem Prædecessori Nostro inclusum literis transmisserunt cum iis quæ de dispositione ipsius, & petitione Ministri præfati dispositis adjungenda præsentium Vobis, & successoribus vestris auctoritate concedimus, & illibata perpetuo permanere sancimus quorum tenorem, ut evidentius exprimat inferius justissimus annotari: In Nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis.

Obedientia ei præstanda.

Dat. die 23. Januar. 1217. Pont. An. I.

Ex Regest. Vatic.

Exordium.

Ordo hic ab Innocent. III. approbatus.

Confirmatur quoque ab Honorio.

Regulæ.

nitatis = Fratres Domus Ordinis Sanctæ Trinitatis.

Cetera legi possunt in Constitutione Innocentii III. num. XVII. pag. 76.

Clausula.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. die 9. Febru. 1217. Pont. An. I.

Dat. Laterani quinto Idus Februarii Pontificatus nostri anno primo.

VII.

Coronatio Imperatoris Constantinopolitan. & Uxoris ejus Romæ in Cœnobio Sancti Laurentii extra Muros.

Ex Regest. Vatic.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Patriarchæ Constantinopolitan. salutem, & Apostolicam benedictionem.

Proemium.

Qui statuit terminos gentium secundum numerum Angelorum, & utrorumque ministeria ordine miro dispensat, sicut Choros Angelorum variis dignitatibus, quæ propriis vocabulis Teste Apostolo appellantur, mirabiliter insignivit, sic & Ecclesiam adhuc militantem in terris diversis tam spiritualium, quam temporalium distinxit titulis potestatum, penes unum videlicet Romanum Pontificem Christi Vicarium, & Apostolorum Principis Successorem omnium Magisterio pro firmamento fidei remanente, ut pulchra fidelibus, & infidelibus terribilis apparens, ut Castrorum acies ordinata, procedat prospere, donec Regina tandem a dextris summi Regis vestitu sedeat deaurato feliciter in perpetuum regnatura. Unde cum constet, quod omnis a Domino est potestas, qui solus potestatem habet in Regno hominum, & quæcumque vult suscitatur super illud, nemo illi temere debet resistere, ne secundum Apostolum, potestati divinæ resistere videatur, quin potius tenetur quilibet in operibus manum Domini exaltare, quæ semper juxta Prophetam misericordiam, & judicium esse constat. Sane factum est nuper a Domino, quod Imperio Constantinopolitan. vacante vocatus ad illud charissimus in Christo filius noster P. Antilliodoren. Comes ad Sedem Apostolicam cum nobili Muliere Y. . . Uxore sua ex insperato veniens nobis opportune importune in omnimodâ humilitatis spiritu supplicavit multiplicatis intercessionibus plurimum non solum exorantium, sed & obstentium in Nomine Jesu Christi, ut dignemur ipsum in Imperatorem, & Uxorem suam in Imperatricem de nostræ potestatis plenitudine coronare. Nos autem licet id pluries denegassemus eidem, ne quis posset quamvis de superfluo suspicari, quod id in Ecclesiæ Constantinopolitan. præjudicium faceremus, quia tamen timebatur a multis, ne sic a nobis confusus abscederet; non solum sibi, sed universo imperio grave dispendium immineret. Condescendentes tan-

Imperator Constantinopol. ab Honorio petit coronari.

Quare distulerit Honorius.

dem ipsos sine tuo, vel alterius præjudicio, vel contemptu in Ecclesia Beati Laurentii foris muros Urbis duximus solemniter coronandos, quod ad hoc divino nutu credimus esse actum, ut cum Imperatores Constantinopolitani, qui fuerunt pro tempore cornu superbia contra Romanam Ecclesiam erigentes designati fuerint recognoscere ipsam Matrem omnium Christianorum, generalem, propter quod ab eis Imperium est translatum, nec in Ecclesia generali vestigium appareat perfidie præcedentis, isto tamquam devoto, & humili filio a Summo Pontifice coronato, quin potius generatio, & generatio laudent opera Domini, qui suscipiens mactos usque ad terram humiliat peccatores. Cum igitur beneplacitis nostris te tamquam honorabile membrum capiti obsequi deceat humiliter & devote, Fratritatem tuam rogamus, & monemus attente per Apostolica scripta mandantes, quatenus quod per nos actum est, immo per ministerium nostrum Dominus voluit operari, gratanter acceptans Imperatorem prædictum ad solium suum cum nostræ gratiæ plenitudine accedentem suscipias hilariter & benigne, paternum affectum, & effectum erga ipsum, omnimodis exhibendo, speramus, quod & ipse qui Vir Catholicus extitit nunc a Domino exaltatus tanto Deum, & Ecclesiam studebit humiliter revereri, quanto se recognoscat potiorum gratiam accepisse, & qui hæcenus per magnanimitatis virtutem, & operum magnificentiam se dignum exhibuit Imperii dignitate, provectus de virtute proficiet in virtutem ad honorem & gloriam Jesu Christi, & totius Populi Christiani. Noveris autem, quod nos eidem injunximus, quod tibi, & Ecclesiæ tuæ de omnibus juribus, & consuetudinibus debeat plenarie respondere.

Tandem eum coronat.

De his Patriarcham C. P. certiores facit.

Dat. die 12. Aprilis 1217. Pontif. An. I.

VIII.

Infensatio nonnullorum Locorum ex donatione Comitissæ Mathildis provenientium favore Salinguerræ de Ferraria.

Ex Regest. Vatic.

Honorius Episcopus Servus Servorum Dei, Dilecto filio nobili Viro Salinguerræ de Ferraria salutem, & Apostolicam benedictionem.

Consuevit providentia Sedis Apostolicæ manum libertatis extendere ad devotos, ut devotiores efficiat de devotis, & ad bonum devotionis alliciat indevotos. Eapropter dilecte in Domino fili Salinguerræ nos de fratrum nostrorum consilio felicis memoriæ Innocentii Prædecessoris nostri vestigiis inhaerentes in feudum tibi concedimus illas Terras de Podere Comitissæ Mathildis, quas idem Prædecessor noster tibi concessit in feudum per Vexillum Beati Petri te investiendo de illis, videlicet Medicinam, duas partes Argellate cum proventibus suis, Carpenetam, Besinacum, Mandriam, Bibianellum, Castrum Arianum, Foldundum, Muzole, Bundenum, Arduini, Pigugnagiam cum

Exordium.

Infensatio dd. locorum.